

PŘEDMLUVA

Člověk, stavba a územní plánování

Konferenci ČSÚP pořádá Katedra urbanismu a územního plánování již od roku 2006. Akce je určena zejména vědecko-výzkumným pracovníkům, studentům doktorských studijních programů, pracovníkům veřejné správy a odborníkům z praxe. K diskusi nad konferenčními příspěvky jsou tradičně zváni též zástupci firem, studenti a představitelé občanské společnosti.

Územní problematika je široká a zabývají se jí nejrůznější obory a profese. Z toho plyne jak oborová segmentace výzkumů a diskusí na toto téma, tak odlišná terminologie, metody zkoumání, ale i nejrůznější oborové a profesní zvyklosti. Cílem konference ČSÚP je poskytnout prostor jak pro sdílení poznatků, perspektiv a zkušeností, tak pro kritické zhodnocení jejich významu a odborné kvality. Proto byly všechny konferenční příspěvky nejprve schváleny redakční radou na základě jejich anotací a po konferenci byly všechny texty posouzeny dvěma recenzenty v rámci tzv. *double blind review*.

Výstupem z konference je tento sborník, do kterého byly vybrány pouze články, které splňují kritéria databáze Scopus na *conference proceedings*.

Zaměření konference

Jak naznačuje její název, konference má tři hlavní témata, kterými rozumíme následující:

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

urbanismus, územní plánování, veřejný prostor, územně-plánovací legislativa, krajinný ráz, využití území, širší souvislosti dopravní a technické infrastruktury, urbanistická teorie, územně-informační systémy

ČLOVĚK

vztah člověk a město, resp. společnost a území, prostorová artikulace sociálních procesů, sociální geografie, účast veřejnosti v procesu plánování, role institucí a organizací v procesu plánování a výstavby

STAVBA

městotvorná architektura, památková péče, industriální dědictví, zkušenosti ze stavebně-plánovací praxe, design veřejných prostranství

Geneze konference

Původně (v roce 2006) šlo o kolokvium na téma vzájemného spolupůsobení složek člověk – stavba – veřejný prostor, navazující na kolokvium Člověk, stavby a jejich vzájemné působení (2005). Mezi autory byli přítomni zejména pracovníci a doktorandi katedry urbanismu a územního plánování a katedry společenských věd, obě na Fakultě stavební a ČVUT v Praze a dále pracovníci Fakulty architektury na VUT v Brně.

Okruh autorů se postupně rozšiřoval o výzkumníky Fakulty architektury STU v Bratislavě, Ekonomicko-správní fakulty Univerzity Pardubice, Stavební fakulty VŠB-TU Ostrava, a o zástupce dalších kateder na zmíněných univerzitách (architektury, urbanismu, pozemních staveb, pozemkových úprav atd.). Přibyli též jednotliví pracovníci orgánů veřejné správy i samosprávy (na úrovni obcí i krajů) a několik reprezentantů občanského sektoru. Díky reorganizaci Katedry urbanismu a územního plánování se však jeden ročník konference neuskutečnil, takže ČSÚP 3 se konalo až v roce 2009.

Akce postupně přesáhla úroveň diskusí v rámci několika málo kateder, stejně jako prezentaci výsledků v rámci výzkumného záměru Udržitelná výstavba, a začala přitahovat mnohem širší okruh výzkumníků. Publikace z konference zároveň začala být vydávána ve formě knihy, což si vyžádalo vznik ediční rady (od ČSÚP 4), sestávající z pracovníků Katedry urbanismu a územního plánování na ČVUT, a dále externí recenze celé publikace (od ČSÚP 5).

V dalších ročnících přibyli jak pracovníci dalších kateder (krajinných úprav, silničních staveb, geodézie, hydromeliorací, geotechniky, památkové péče, fyziky, ekonomiky a managementu atd.), tak zástupci přírodovědeckých fakult, fakult životního prostředí a fakult dopravy z dalších českých i slovenských univerzit, čímž se i značně rozšířil záběr konference. Došlo též k personální obměně organizačního týmu a k postupnému oddělení organizace konference od editace sborníku, které vyvrcholilo v tomto ročníku, kdy byl poprvé sborník sestaven a vydán až po konferenci.

Záměr zařadit sborník do databáze Scopus vedl k celé řadě formálních i organizačních změn. Tou asi nejviditelnější je samostatný konferenční web csup.uzemi.eu (též přeložený do angličtiny) a propracovaný redakční systém. Leč změnou, která nejvíce přispěla ke kvalitě publikovaných příspěvků bylo jak sestavení redakční rady, kde jsou přítomni zástupci univerzit a oborů, mající území a s ním související problematiku za svůj předmět zkoumání (viz tiráž), tak především zavedení recenzního řízení podle mezinárodních standardů. Double blind review znamená posouzení každého článku minimálně dvěma recenzenty, přičemž recenzenti neznají autora článku a autoři neznají recenzenty. Splnění požadavků a doporučení recenzentů, stejně jako veškeré formální náležitosti garantuje editor, kterému určuje mantinely redakční rada a s praktickým provedením pomáhá organizační tým. Tento postup je sice zdouhavější a zdaleka ne všechny příspěvky jsou nakonec publikovány, leč jde o postup transparentní a zajišťující odbornou kvalitu publikovaných článků.

Pevně doufám, že tyto změny ocení nejen autoři článků, kteří nyní dostávají velice důležitou zpětnou vazbu, ale především čtenáři, kteří se budou moci lépe zorientovat v překvapivě různorodých tématech a zkoumáních, která spojuje pojem *území*.

Pavel Holubec, editor